

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

18. 8. 2025. – 22. 8. 2025.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 25. 8. 2025. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
18. 8. 2025. – 22. 8. 2025.

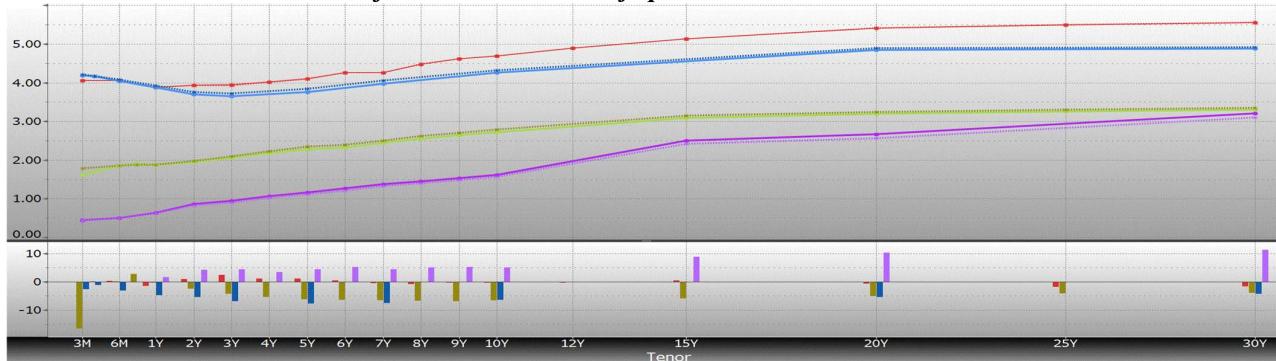
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona	SAD	Velika Britanija	Japan
	15.8.25 - 22.8.25	15.8.25 - 22.8.25	15.8.25 - 22.8.25	15.8.25 - 22.8.25
2 godine	1.97 - 1.95 ↘	3.75 - 3.70 ↘	3.93 - 3.94 ↗	0.83 - 0.87 ↗
5 godina	2.34 - 2.28 ↘	3.84 - 3.76 ↘	4.09 - 4.10 ↗	1.12 - 1.17 ↗
10 godina	2.79 - 2.72 ↘	4.32 - 4.25 ↘	4.70 - 4.69 ↘	1.57 - 1.63 ↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	15.8.25	- 22.8.25
3 mjeseca	1.817	- 1.680 ↘
6 mjeseci	1.853	- 1.855 ↗
1 godina	1.900	- 1.897 ↘

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 22. 8. 2025. godine (pone linje) i 15. 8. 2025. godine (ispredane linije). Na donjem dijelu grafikona je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone smanjeni su duž cijele krive, s većim promjenama zabilježenim na srednjem i krajnjem dijelu. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 3 i 7 baznih bodova, prinosi francuskih obveznica između 4 i 5 baznih bodova, a prinosi italijanskih obveznica između 3 i 6 baznih bodova. Razlika između prinosova desetogodišnjih francuskih i italijanskih obveznica je na najmanjoj razini od 2005. godine, oko 11 baznih bodova, što prikazuje izmijenjenu percepciju državnog rizika u Europi.

Predsjednica ECB Lagarde predviđa usporen rast eurozone u ovom tromjesečju, ističući globalne trgovinske neizvjesnosti usprkos smanjenju rizika zbog trgovinskog sporazuma između SAD-a i EU. Istaknula je da su tarife od 15% na većinu europskih dobara nešto veće od projekcija objavljenih u lipnju, ali su i dalje manje od projekcije najgoreg mogućeg scenarija. Pitanje tarifa u farmaceutskom sektoru i sektoru poluvodiča je i dalje neriješeno. SAD i EU rade na izmjenama trgovinskog sporazuma, koje bi trebale obuhvatiti smanjenje tarifa na automobile uvezene iz EU, kao i smanjenje tarifa na industrijska dobra iz SAD-a. SAD će, također, smanjiti tarife koje se odnose na tretman najpovlaštenije nacije (WTO MFN) na europske proizvode kao što su zrakoplovi, farmaceutski proizvodi i prirodnji resursi, dok će razmotriti smanjenje tarifa na uvoz čelika i aluminija u okviru sutava kvota. Ove izmjene

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

imaju za cilj razmotriti pitanje digitalnih trgovinskih barijera, kao i postignuti obostrano smanjenje tarifa, od čega bi Njemačka trebala imati najveću korist zbog izvoza automobila. Lagarde je pozvala evropske države da poveštire trgovinske veze s ostalim državama, izjavljujući da je sporazum između EU i SAD-a samo smanjio trgovinsku neizvjesnost, ali ne i eliminisao. ECB će uključiti implikacije trgovinskog sporazuma u septembarske projekcije, što će pomoći u budućem donošenju odluka iz oblasti monetarne politike. Također, upozorila je da se ne preispituje samostalnost kreatora monetarne politike kao i institucija iz kojih dolaze, ističući da ekonomije rizikuju da postanu disfunkcionalne ako se vlade umiješaju u proces određivanja kamatnih stopa. S druge strane, član UV ECB Nagel je izjavio da su potrebne velike ekonomske promjene kako bi se opravdalo smanjenje kamatnih stopa jer je eurozona u stanju ekvilibrija s inflacijom i kamatnim stopama na razini od 2%, te da je mala vjerojatnoća smanjenja kamatnih stopa u rujnu. U prilog stabilnim kamatnim stopama ide i to što skorije projekcije ne pokazuju značajna ekonomska pogoršanja.

Kompanija Intercontinental Exchange (ICE) je odbila prijedlog da svrsta zajednička zaduživanja EU kao državne obveznice u svojim indeksima, ističući nepostojanje konsenzusa u EU klasifikaciji. Kako se trenutačno tretira kao nadnacionalni izdavatelj, EU ima veće troškove posuđivanja nego slično rangirane europske države. Dok dio dioničara ICE podržava reklassifikaciju, ostali ističu da EU ne ispunjava uvjete tradicionalne definicije države. Slični prijedlozi su, također, bili odbijeni od strane kompanija kao što su MSCI, S&P Global i Bloomberg Index Services Limited. Članice EU lobiraju da EU dobije status države jer žele povećati likvidnost obveznica, te da privuku nove investitore.

Tablica 3: Kretanje ekonomskega indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Pretходно раздобље
1.	Trgovinska bilanca – EZ (mlrd EUR)	LIP	-	2,8
2.	Trgovinska bilanca – Španjolska (mlrd EUR)	LIP	-	-3,6
3.	Bilanca tekućeg računa – EZ (mlrd EUR)	LIP	-	35,8
4.	Bilanca tekućeg računa – Italija (mlrd EUR)	LIP	-	5,74
5.	Proizvođačke cijene – Portugal (G/G)	SRP	-	-3,7%
6.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	SRP	-1,4%	-1,5%
7.	Proizvođačke cijene – Irska (G/G)	SRP	-	-3,5%
8.	Stopa inflacije – EZ F	SRP	2,0%	2,0%
9.	Stopa temeljne inflacije – EZ F	SRP	2,3%	2,3%
10.	Indeks povjerenja potrošača – EZ P	KOL	-14,7	-15,5
11.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ P	KOL	50,8	50,7
12.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ P	KOL	49,5	50,5
13.	Kompozitni PMI indeks – EZ P	KOL	50,6	51,1
14.	Output građevinskog sektora – EZ (G/G)	LIP	-	-0,1%
15.	Stopa neuposlenosti – Nizozemska	SRP	-	1,7%
16.	BDP – Njemačka (Q/Q) F	II. tromjesečje	-0,1%	-0,3%
17.	Državna potrošnja – Njemačka (Q/Q)	II. tromjesečje	0,3%	0,8%
18.	Privatna potrošnja – Njemačka (Q/Q)	II. tromjesečje	0,2%	0,1%
19.	Kapitalne investicije – Njemačka (Q/Q)	II. tromjesečje	-0,8%	-1,4%
20.	Maloprodaja – Francuska (G/G)	SRP	-	-1,9%

SAD

Bivši predsjednik FED-a iz Saint Luisa Bullard, koji je potencijalni kandidat za narednog predsjednika FED-a, založio se za smanjenje referentne kamatne stope za 100 baznih bodova tijekom ove godine, počevši od rujna, uz daljnja smanjenja ovisno o ekonomskim podatcima. Bullard je naglasio da je potrebno zaštititi status USD kao rezervne svjetske valute. Predsjednik FED-a iz Atlante Bostic je podržao jedno smanjenje referentne kamatne stope u 2025. godini, ali je izrazio zabrinutost zbog nestabilnog tržišta rada, zalažeći se za postupne promjene politike i neutralan pristup do 2026. godine. Predsjednica FED-a iz Boston-a Collins je izrazila spremnost da podrži smanjenje kamatne stope već u rujnu, zbog pritska uslijed tarifa i moguće slabosti tržišta rada.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Nakon govora predsjednika FED-a Powella u Jackson Holeu, koji je potaknuo povećana očekivanja za smanjenje kamatnih stopa u rujnu, USD je naglo deprecirao. Vjerovatnoća smanjenja kamatnih stopa za 25 baznih bodova je povećana na oko 90% sa 70%, koliko je ranije iznosila. Powell je izjavio kako je inflacija u SAD-u značajno smanjena, ali da je i dalje iznad ciljane stope od 2%, te istaknuo da rizici na tržištu rada rastu zbog smanjenja ponude radnika, kao i potražnje za njima. Ekonomisti očekuju da će FED biti oprezan i balansirati potencijalna povećanja neuposlenosti i uporne inflatorne rizike, djelomice uzrokovane tarifama. Istaknuo je da se FED suočava s izazovima kada je u pitanju balansiranje maksimalne uposlenosti i stabiliziranja cijena, te nagovijestio mogućnost dalnjih smanjenja kamatnih stopa, koja će ovisiti o ekonomskim podatcima i inflatornim trendovima. Analitičari očekuju daljnja smanjenja kamatnih stopa kasnije tijekom godine, a ovakav ton Powellovog govora povećava optimizam tržišta.

Predsjednica FED-a iz Cleveland-a Hammack je istaknula potrebu da se održi umjereni restriktivan stav monetarne politike jer inflacija nastavlja rasti, a i neuposlenost će možda porasti. Hammack je dodala kako se kamatne stope približavaju neutralnoj razini, ali je pozvala na oprez kako se restriktivne mjere ne bi prebrzo ukinule.

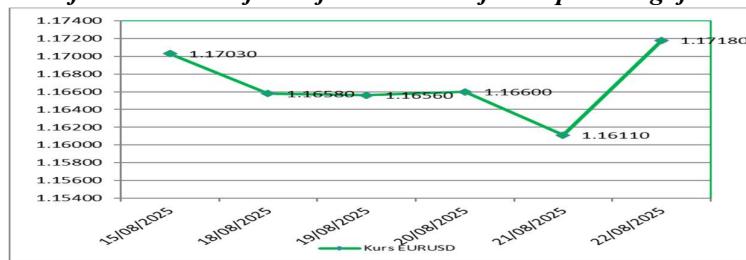
Predsjednik Trump je pozvao guvernerku FED-a Lisu Cook da podnese ostavku nakon optužbi direktora FHFA Billa da je falsificirala dokumente kako bi osigurala povoljne uvjete za hipoteku, te potencijalno počinila prijevaru.

Predsjednik Ukrajine i europski dužnosnici sastali su se u Bijeloj kući s predsjednikom SAD-a kako bi razgovarali o mogućem mirovnom sporazumu/sporazumu o prekidu vatre između Ukrajine i Rusije. Iako razgovori nisu donijeli nikakav konkretan napredak, europski lideri su naglasili da su bili konstruktivni. Trump je izjavio da bi zemlje Europe osigurale sigurnosna jamstva za Ukrajinu uz koordinaciju sa SAD-om.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Broj započetih kuća	SRP	1.297.000	1.428.000
2.	Broj dozvola za izgradnju (M/M) P	SRP	1.386.000	1.354.000
3.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite P	15. kolovoz	-	-1,4% 10,9%
4.	Broj inicijalnih zahtjeva neuposlenih za pomoć	16. kolovoz	225.000	235.000 224.000
5.	Broj kontinuiranih zahtjeva neuposlenih za pomoć	9. kolovoz	1.960.000	1.972.000 1.942.000
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	KOL	49,7	53,3 49,8
7.	PMI indeks uslužnog sektora P	KOL	54,2	55,4 55,7
8.	PMI kompozitni indeks P	KOL	53,5	55,4 55,1
9.	Vodeći indeks	SRP	-0,1%	-0,1% -0,3%
10.	Prodaja kuća (M/M)	SRP	-0,3%	2,0% -2,7%

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,17030 na rizinu od 1,17180.

VELIKA BRITANIJA

Promatrano na godišnjoj razini, inflacija je u srpnju povećana na 3,8% s prethodnih 3,6%, što je iznad očekivanih 3,7%. Inflacija u Velikoj Britaniji sada prevazilazi inflaciju u SAD-u i eurozoni. Usprkos nedavnom smanjenju referentne kamatne stope, BoE ostaje oprezna po pitanju dalnjeg smanjenja budući da se očekuje da inflacija ostane iznad ciljanih 2% do sredine 2027. godine. Viši od očekivanih podatci o inflaciji su doveli u pitanje

dodatna smanjenja kamatnih stopa u ovoj godini. Tržišni sudionici sada očekuju da će BoE zadržati kamatne stope na razini od 4% do kraja 2025. godine, a vjerojatnoća da će se desiti drugo smanjenje je smanjena ispod 50% uslijed objavljivanja boljih podataka o BDP-u od očekivanja i uslijed otpornosti tržišta rada. Nedavno smanjenje kamatnih stopa BoE, peto od kolovoza 2024. godine, možda neće značajno smanjiti troškove hipoteka, ali bi moglo povećati zainteresiranost kupaca kuća. Zabrinutost zbog mogućih povećanja poreza u predstojećem proračunu i dalje je prisutna. Ipak, prema anketi Reutersa, očekuje se da će BoE smanjiti kamatne stope za 25 baznih bodova kasnije tijekom godine, pa ponovo početkom sljedeće godine. Guverner BoE Bailey je, nakon smanjenja kamatnih stopa BoE na 4,00% ranije ovoga mjeseca, upozorio da ne treba ublažavati monetarnu politiku prebrzo ili previše.

Ministrica Reeves razmatra uvodenje poreza pri prodaji kuća visoke vrijednosti, kako bi se pokrio proračunski deficit od 51 milijardu GBP. Očekuje se da će ministrica Reeves ove jeseni najaviti povećanje poreza od najmanje 20 milijardi GBP, uslijed rasta troškova zaduzivanja i povećane javne potrošnje. Rastuće cijene usluga i troškovi rada dodatno komplikiraju odluke monetarne politike BoE. Vodeći britanski maloprodajni lanci apelirali su na ministricu Reeves da izbjegne povećanje poreza, upozoravajući kako bi takav potez mogao ugroziti životni standard i povećati troškove.

Ured za nacionalnu statistiku (ONS) je revidirao podatak o BDP-u Velike Britanije za 2023. godinu na 2,2% sa 1,9%, uslijed poboljšanog procesa računanja, uključujući poboljšane podatke u oblasti istraživanja i razvoja. Iako su ovakve promjene pogodovale farmaceutskom sektoru i još nekim sektorima, prosječni godišnji rast od 1998. do 2023. godine ostaje na razini od 1,8%. Bez obzira na ovu reviziju, Velika Britanija zaostaje u ekonomskom rastu nakon pandemije iza eurozone i SAD-a, ali ima bolje rezultate od Njemačke, a premijer Starmer i ministrica Reeves su nakon izbora prošle godine občali da će ubrzati oporavak.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove indeks cijena kuća (G/G)	KOL	-	0,3% 0,1%
2.	Stopa inflacije (G/G)	SRP	3,7% 3,8%	3,6%
3.	Stopa temeljne inflacije (G/G)	SRP	3,7%	3,8% 3,7%
4.	Stopa inflacije u uslužnom sektoru (G/G)	SRP	4,8%	5,0% 4,7%
5.	Indeks maloprodajnih cijena (G/G)	SRP	4,5%	4,8% 4,4%
6.	Neto pozajmljivanje javnog sektora (u mlrd GBP)	SRP	2,0	1,1 22,6
7.	PMI prerađivačkog sektora P	KOL	48,3	47,3 48,0
8.	PMI uslužnog sektora P	KOL	51,8	53,6 51,8
9.	PMI kompozitni P	KOL	51,6	53,0 51,5
10.	GfK indeks povjerenja potrošača	KOL	-19	-17 -19

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio rast s razine od 0,86362 na razinu od 0,86651. GBP je deprecirala i u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3554 na razinu od 1,3525.

JAPAN

Ministar trgovine SAD-a Hauard Latnik je izjavio da se trgovinski pregovori s Japanom i Južnom Korejom bliže krajtu. Guverner BoJ Ueda je izjavio kako očekuje da će napetost na tržištu rada održati pritisak na rast plaća, što utječe na njegov stav da će stabilna inflacija biti postignuta uskoro. Ministarstvo financija Japana planira povećati prognoziranu kamatnu stopu na dugoročne državne obveznice na 2,6% u proračunu za fiskalnu 2026/27. godinu, što bi bila najviša stopa u posljednjih 17 godina, s mogućnošću povećanja troškova servisiranja duga. Ministarstvo planira alocirati rekordnih 30 bilijuna JPY za servisiranje javnog duga, što je izazvano rastom dugoročnih kamatnih stopa.

Prema istraživanju Bloomberga, očekuje se rast ekonomije Japana od 1% u 2025. godini, 0,8% u 2026. godini, te 0,8% u 2027. godini. Mogućnost da će doći do recesije u narednih godinu dana iznosi 30%. Prognozirani rast BDP za III. tromjesečje ove godine iznosi 0,1%, što je niže u odnosu na prethodnu prognozu (0,4%), dok se za IV. tromjesečje očekuje rast od 0,6% kao i u prethodnom istraživanju. Promatrano na godišnjoj razini, očekuje se da će

inflacija iznosi 3%, što je više od prethodnog očekivanja (2,9%), dok se za 2026. godinu očekuje inflacija od 1,8%. Krajem trećeg tromjesečja očekuje se da će BoJ zadržati postojeću referentnu kamatu stopu od 0,5%.

Vladajuća LDP stranka razmatra mogućnost prijevremenih unutarstranačkih izbora za rukovodstvo jer se povećava pritisak na premijera Ishibu da podnese ostavku nakon gubitka većine na izborima za Gornji dom. Zastupnik Taro Kono je pozvao na postupno povećanje referentne kamatne stope BoJ i fiskalne reforme kako bi se ojačao JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (milijardi JPY)	SRP	198,5	-117,5
2.	Izvoz (G/G)	SRP	-2,1%	-2,6%
3.	Uvoz (G/G)	SRP	-10,0%	-7,5%
4.	Porudžbine osnovnih strojeva (G/G)	LIP	4,7%	7,6%
5.	PMI kompozitni indeks P	KOL	-	51,9
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	KOL	-	49,9
7.	PMI indeks uslužnog sektora P	KOL	-	52,7
8.	Porudžbine strojarskih alata (G/G) F	SRP	-	3,6%
9.	Inflacija (G/G)	SRP	3,1%	3,1%
10.	Temeljna inflacija (G/G)	SRP	3,4%	3,4%

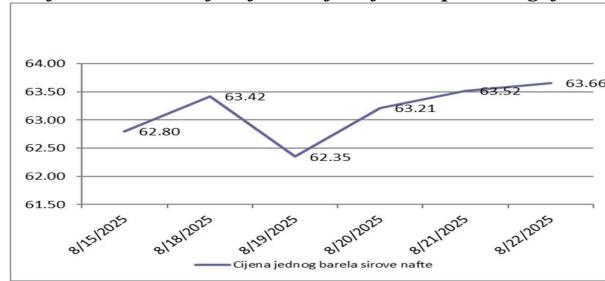
JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 172,18 na razinu od 172,19. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 147,19 na razinu od 146,94.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 62,80 USD (53,66 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je blago povećana nakon kritike ministra trgovine SAD Navarro upućene Indiji zbog uvoza ruske nafte, a što povećava zabrinutost oko ponude ovog energenta. U utorak je cijena korigirana naniže uslijed jačanja očekivanja da bi sankcije na rusku naftu mogle biti ukinute zbog potencijalnih mirovnih pregovora između Ukrajine, Rusije i SAD-a, što dovodi do povećanja ponude. Analitičari predviđaju daljnja smanjenja cijene nafte do razine od 58 USD po barelu zbog slabljenja geopolitičkih tenzija. Cijena nafte je tijekom trgovanja u srijedu zabilježila rast nakon podataka da su američke zalihe nafte smanjene za 6 milijuna barela na razinu od 420,7 milijuna barela u tjednu zaključno s 15. kolovozom, što je više od očekivanih 1,5 milijuna barela. Pad zaliha je nastao zbog smanjenog uvoza i povećanja izvoza. U četvrtak je cijena nafte ponovo povećana uslijed jake potražnje u SAD-u i neizvjesnosti zbog rata u Ukrajini. SAD prijeti uvođenjem tarifa od 50% zemljama koje kupuju rusku naftu zbog zabrinutosti da te kupovine financiraju rat s Ukrajinom. Indija, koja kupuje 37% izvoza ruske nafte, ističe svoju ulogu u stabiliziranju globalnog tržišta nafte. Do kraja tjedna cijena nafte je nastavila rasti, posebice nakon što je predsjednik FED-a Powell signalizirao mogućnost smanjenja kamatnih stopa u rujnu i tako doveo do deprecijacije USD i povećanja kupovine imovine s visokom stopom rizika. Irak je povećao proizvodnju na 1,3 milijuna barela dnevno, te ima za cilj dovesti proizvodnju na razinu od 1,65 milijuna barela dnevno.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 63,66 USD (54,33 EUR), što predstavlja rast od 1,37% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.336,19 USD (2.850,71 EUR).

U ponedjeljak je zabilježeno blago, a u utorak nešto izraženije smanjenje cijene zlata usred iščekivanja ishoda mirovnih pregovora SAD-a i Rusije, kao i ishoda FED-ove trodnevne konferencije u Jackson Holeu. Smanjenje cijene ovog plemenitog metalra je zaustavljen u srijedu, kada je ista korigirana naviše nakon izjave predsjednika Trumpa da predsjednica FED-a Lisa Cook treba podnijeti ostavku. Cijena zlata je tijekom trgovanja u četvrtak ponovo blago korigirana naniže dok su investitori iščekivali ishode konferencije u Jackson Holeu, kao i govor predsjednika FED-a Powella. U petak je cijena ovog plemenitog metalra zabilježila najveći prošlotjedni rast kako su, nakon govora predsjednika FED-a Powella u Jackson Holeu, povećana očekivanja da bi FED mogao na narednoj sjednici smanjiti referentne kamatne stope. Deprecijacija USD je također utjecala na povećanje cijene ovog plemenitog metalra, dok trgovci predviđaju smanjenje referentne kamatne stope za 25 baznih poena s vjerojatnoćom od oko 90%.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.371,86 USD (2.877,50 EUR), što predstavlja povećanje od 1,07% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

